

AS TBB pank

**2020. AASTA 6 KUU RISKI JA KAPITALI
(PILLAR 3) RAPORT**

SISUKORD

	LK.
RAPORTI ALUS	3
RISKIJUHTIMISE ÜLDTEAVE	4
LIKVIIDSUSRISK	4
LIKVIIDSUSKATTEKORDAJA	4
STABIILSE RAHASTAMISE KATTEKORDAJA	4
OPERATSIOONIRISK	5
OMAVAHENDID	5
IFRS 9 KASUTUSELEVÕTU MÕJU OMAVAHENDITELE	10
KAPITALINÕUDED	10
KREDIIRISKI ÜLDTEAVE	10
VARADE KREDIIDIKVALITEET	10
RISKIPOSITSIOONIDE KREDIIDIKVALITEET RISKIPOSITSIOONI KLASSIDE KAUPA	12
VIIVISNÕUETE KVALITEET GEOGRAAFILISTE PIIRKONDADE KAUPA	13
LAENUDE JA ETTEMAKSETE KVALITEET TEGEVUSALADE JÄRGI.....	14
ÜLDISTE JA SPETSIIFILISTE KREDIIRISKIGA KORRIGEERIMISTE VARU MUUTUSED	16
MAKSEVIIVITUSES OLEVATE VÕI VÄÄRTUSE LANGUSEGA LAENUDE VARU MUUTUSED	17
KREDIIRISKI MAANDAMINE	18
STANDARDMEETOD – KREDIIRISKI POSITSIOON JA KREDIIRISKI MAANDAMISE MÕJU	19
STANDARDMEETOD	21
TURURISK STANDARDMEETODI KOHASELT	22
TURURISKI OMAVAHENDITE NÕUDED STANDARDMEETODI KOHASELT	22
FINANTSVÕIMENDUSE MÄÄR	22

Raporti alus

Käesolevas raportis ja AS TBB panga 2019. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes kapitali adekvaatsuse ja riskijuhtimise kohta avaldatud teave on koostatud kooskõlas kapitalinõuete direktiiviga 2013/36/EL (CRD IV) ja kapitalinõuete määrusega (EL) nr 575/2013 (CRR).

AS TBB panga 2019. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes, mis on avaldatud panga koduleheküljel www.tbb.ee, „Tegevusaruanne“ (lk.5-15) sisaldab krediitiasutuse konsolideerimisgrupi kirjeldust, üldjuhtimise ja juhtimiskorra põhimõtted ning tasustamispoliitika põhimõtted vastavalt avalikustamisinõuetes sätestatule.

Allpool avaldame AS TBB panga konsolideerimisgrupi (edaspidi Grupp) avalikustatava teabe vormid, mis on sätestatud määruse (EL) nr 575/2013 rakendusmäärustega (EL) nr 1423/2013 ja (EL) nr 2016/200, komisjoni delegeeritud määrustega (EL) 2015/1555 ja (EL) 2017/2295 ning suunistega EBA/GL/2016/11, EBA/GL/2017/01, EBA/GL/2018/01, EBA/GL/2018/10 ja EBA/GL/2020/07.

Riskijuhtimise üldteave

(EU OVA, EU CRA, EU MRA avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

Grupi riskijuhtimise eesmärgid ja põhimõtted, krediidiriski peamised tunnused ja elemendid, tururiski juhtimise eesmärgid ja põhimõtted on kirjeldatud 2019. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande raamatupidamise aastaaruande lisas 4 «Riskijuhtimine» (lk.45-64).

Likviidsusrisk

(ELi LIQA avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2017/01, kapitalinõuete määruse artikkel 435)

Avalikustatav teave Grupi likviidsusriski juhtimise protsesside ja korralduse kohta on toodud AS TBB panga 2019. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande raamatupidamise aastaaruande lisas 4 „Riskijuhtimine“, osas 4.5 „Likviidsusrisk“ (lk.57-58).

Likviidsuskattekordaja

(ELi LIQ1 avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2017/01)

Kapitalinõuete määruse kohaselt peavad kõik krediidasutused täitma üldist likviidsuskatte nõuet. Likviidsuskatte nõue võrdub krediidasutuse likviidsuspuhvri suhtega tema likviidsete vahendite netoväljavoolu 30 kalendripäeva pikkuse stressiperioodi jooksul ning seda väljendatakse protsendina. Arvestamisel kasutatav likviidsuspuhver on krediidasutuse nõuetekohaselt hoitavad likviidsed varad. Likviidsete vahendite netoväljavool on summa, mis saadakse krediidasutuse likviidsete vahendite sissevoolu mahaarvamisel tema likviidsete vahendite väljavoolust, kusjuures raha netoväljavoolu arvutamisel ei tohi sissevoolu arvesse võtta rohkem kui 75% ulatuses raha väljavoolust. Krediidasutuste likviidsuskattekordaja (LCR) peab ületama 100%.

	(tuhandetes eurodes)		
	30.06.2020*	31.03.2020*	31.12.2019*
21 Likviidsuspuhver	53 356	55 193	59 068
22 Vahendite netoväljavool kokku	16 452	16 335	16 173
23 Likviidsuskattekordaja (%)	324%	338%	365%

*arvutatud perioodi lõpule eelneva kahe teistkümnne kuu lõpu andmete aritmeetiliste keskmistena

Grupp loeb likviidsuspuhvrite hulka sularaha ja keskpangas hoitavaid rahalisi vahendeid. Aruande perioodil säilitas Grupp likviidsuse taset, mis on piisav klientide ja järelevalveorganite kõigi nõuete täimiseks.

Stabiilse rahastamise katekordaja

Krediidasutused peavad tagama, et pikaajalised kohustused on nii tava- kui ka stressiolukorras erinevate stabiilse rahastamise instrumentidega asjakohaselt kaetud, s.t. et vähemlikviidsete varade finantseerimiseks peavad olema leitud stabiilsed finantseerimisallikad.

Stabiilse rahastamise katekordaja (NSFR) arvestuse eesmärk on hinnata, kas pangal on vähemlikviidsete varade (pikaajaliste nõuete ja muude varade) katteks piisavalt pikaajalisi finantseerimisallikaid. Stabiilse rahastamise katekordaja piirab ülemäärast sõltuvust lühiajalistest rahastamisallikatest ja arvutatakse pikaajaliste finantseerimisallikate ja vähemlikviidsete varade suhtena. Seisuga 30.06.2020 Grupi NSFR tase oli 210% (31.12.2019: 195%; 30.06.2019: 200%).

Operatsioonirisk

Grupp on otsustanud operatsiooniriskide kapitalinõude arvutamisel rakendada Basel III kapitali adekvaatsuse reeglite alusel baasmeetodit. Baasmeetodi puhul on operatsiooniriski kattev kapitalinõue 15% Grupi põhitegevuse puhastulu kolme aasta keskmisest näitajast. Operatsiooniriski juhtimise poliitika lisainfo on toodud AS TBB panga 2019. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande raamatupidamise aastaaruande lisas 4 „Riskijuhtimine“, osas 4.6 „Operatsioonirisk“ (lk.59-60).

Omavahendid

TBB panga Grupp on oma usaldusvääruse tagamiseks kohustatud pidevalt järgima Eesti Panga poolt kehtestatud regulatiivseid nõudeid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud usaldusnormatiive. Määrus (EL) nr 575/2013 (CRR, Basel III) võeti Euroopa Liidus asutatud krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid käsitleva ühtse eeskirjade kogumikuna vastu 2013. aasta juunis. Regulaatiivsete nõuete muutusi arvestades kehtivad alates 2014. aastast järgmised nõuded:

- omavahendite minimaalsuurus;
- omavahendite suhtarvud (kapitali adekvaatsus);
- likviidsus (likviidsuskatte nõue ja stabiilne rahastamine);
- finantsvõimendus;
- kohustuslik reserv, muud reservid;
- investeringute piirangud;
- riskide kontsentratsioon;
- kapitali planeerimine;
- finantsstabiilsuse testimine seoses sisemiste ja väliste riskifaktoritega.

Normatiivide mittetäitmine võib kaasa tuua panga tegevuse piiramise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise. Juhtkonna hinnangul on Grupi tegevus vastavuses kõigi kehtivate seaduste ja normatiividega.

Omavahendite ja omavahendite nõuete arvutamise põhimõtted

01.01.2014 jõustus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta (Basel III). Vastavalt pangandusmäärusele koosnevad krediitiasutuse või konsolideerimisgrupi omavahendid esimese ja teise taseme omavahenditest.

Esimese taseme omavahendid koosnevad esimese taseme põhiomavahenditest ja täiendatavatest esimese taseme omavahenditest.

TBB panga Grupi esimese taseme põhiomavahendite koosseisu kuuluvad:

- a) sisseakstud kapitaliinstrumendid ehk aktsiakapital;
- b) jaotamata kasum;
- c) muud reservid;

Punktides a–c osutatud kirjeid tunnustatakse esimese taseme põhiomavahenditena ainult siis, kui krediitiasutus saab neid piiramatult ja viivitamatult kasutada, et katta riskid või kahju kohe, kui need tekivad.

Punkti b kohaldamisel võib krediidasutus kajastada aruandeperioodi vahekasumit või aastakasumit esimese taseme põhiomavahendites enne, kui ta on teinud ametliku otsuse, millega kinnitatakse aruandeaasta lõplik kasum ja seda ainult pädeva asutuse eelneval loal.

Kapitaliinstrumendid kvalifitseeruvad esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidena ainult juhul, kui on täidetud pangandusmääruse artiklis 28 sätestatud tingimused. Näiteks instrumendid on otseselt emitteerinud krediidasutus pärast kõnealuse krediidasutuse omanike heakskiitu, instrumentide eest on täielikult tasutud ja krediidasutus ei rahasta nende ostu otseselt ega kaudselt.

Pangandusmäärus näeb ette esimese taseme põhiomavahenditest mahaarvamiste rakendamist, näiteks, jooksva majandusaasta kahjum, immateriaalsed varad.

Täiendavaid esimese taseme omavahendeid ja teise taseme omavahendeid TBB panga Grupp ei oma.

Kapitali adekvaatsus

Kapitali adekvaatsus väljendab panga omavahendite piisavust krediidiriski, tururiski ja operatsiooniriski katmiseks ning vastavust krediidasutuse majandustegevusele. Alates 2014. aasta algusest on Euroopa Liidus kehtinud pankadele ühtne kapitali adekvaatsuse miinimumnõue (baasnõue 8%), kuid lisaks sellele Eesti kehtestatud täiendavad kapitalipuhvri nõuded:

- kapitali säilitamise puhver 2.5%,
- süsteemse riski puhver 1.0% kuni 30.04.2020 ning 0% alates 01.05.2020,
- vastutsükliline puhver 0-2.5% (alates 01.01.2016).

Alates 2016. aastast peavad kõik EL krediidasutused hoidma omavahendeid vastutsüklilise kapitalipuhvri nõude täitmiseks. Vastutsüklilise puhvri nõue on krediidasutuse koguriskipositsiooni ja vastutsükliliste kapitalipuhvrite kaalutud keskmise määra korrutis. Vastutsüklilise puhvri määr kehtestatakse geograafilisel põhimõttel riikide lõikes vastava riigi määratud asutuse poolt. Eestis kehtib alates 2016. aastast vastutsüklilise kapitalipuhvri nõue 0%.

Vastavalt Baseli komitee rahvusvahelistele panganõuetele ja sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsessile (ICAAP) teostab Grupp täiendavate kapitalinõuete arvutamist, arvestades riskiportfelli, panga individuaalseid erisusi, riski profiile, nende allokatsiooni ja majandusolukorda (Pillar 1 riskide + Pillar 2 riskide lisanõuded).

Allpool toodud teave on kohustuslik seoses krediidasutuste suhtes kohaldatavate nõuetega avalikustada info omavahendite kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013.

Omavahendite avalikustamine
(Avalikustamine vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1423/2013 artiklile 4, 5)

(tuhandetes eurodes)

Esimese taseme põhiomavahendid; instrumendid ja reservid	30.06.2020	31.12.2019
Kapitaliinstrumendid ja nendega seotud ülekursid	25 500	25 500
millest: instrumendi liik 1	25 500	25 500
Jaotamata kasum	-92	729
Üldine pangandusreserv	1 005	1 005
Sõltumatu isiku läbivaadatud vahekasum, millest on maha arvatud mis tahes prognoositavad väljamaksed või dividendid (FI luba vastavalt CRR artikli 26 lõikele 2)	-	-
Esimese taseme põhiomavahendid enne regulatiivseid korrigeerimisi	26 413	27 234
Esimese taseme põhiomavahendid: regulatiivsed korrigeerimised		
Immateriaalsed varad (seotud maksukohustused maha arvatud)	-954	-797
Jooksva majandusaasta kahjum	-1 006	-821
Esimese taseme põhiomavahendite regulatiivsed korrigeerimised kokku	-1 960	-1 618
Esimese taseme põhiomavahendid	24 453	25 616
Täiendavad esimese taseme omavahendid: instrumendid		
Täiendavad esimese taseme omavahendid enne regulatiivseid korrigeerimisi	-	-
Täiendavad esimese taseme omavahendid: regulatiivsed korrigeerimised		
Täiendavate esimese taseme omavahendite regulatiivsed korrigeerimised kokku	-	-
Täiendavad esimese taseme omavahendid	-	-
Esimese taseme omavahendid (esimese taseme omavahendid = esimese taseme põhiomavahendid + täiendavad esimese taseme omavahendid)	24 453	25 616
Teise taseme omavahendid: instrumendid ja eraldised		
Teise taseme omavahendid enne regulatiivseid korrigeerimisi	-	-
Teise taseme omavahendid: regulatiivsed korrigeerimised		
Teise taseme omavahendite regulatiivsed korrigeerimised kokku	-	-
Teise taseme omavahendid	-	-
Koguomavahendid (koguomavahendid = esimese taseme omavahendid + teise taseme omavahendid)	24 453	25 616
Riskiga kaalutud varad kokku	92 503	93 845
Kapitali suhtarvud ja puhvrid		
Esimese taseme põhiomavahendid (protsent riskipositsioonist)	26.43%	27.30%
Esimese taseme omavahendid (protsent riskipositsioonist)	26.43%	27.30%
Koguomavahendid (protsent riskipositsioonist)	26.43%	27.30%
Krediitiasutuse ja investeerimisühingu põhine puhvri nõue (esimese taseme põhiomavahendite nõue vastavalt artikli 92 lõike 1 punktile a pluss kapitali säilitamise ja vastutsüklilise puhvri nõuded, pluss süsteemse riski puhver, pluss süsteemselt olulise ettevõtja puhver, väljendatuna protsendina koguriskipositsioonist)	8.00%	8.00%
millest: kapitali säilitamise puhvri nõue	2.50%	2.50%
millest: vastutsüklilise puhvri nõue	0.00%	0.00%
millest: süsteemse riski puhvri nõue	0.00%	1.00%
millest: globaalse süsteemselt olulise ettevõtja puhver või muu süsteemselt olulise ettevõtja puhver	N/A	N/A
Puhvrite katmiseks kasutatavad esimese taseme põhiomavahendid (protsent riskipositsioonist)	23.93%	23.80%
Summad, mis jäävad alla mahaarvamise künnise (enne riskiga kaalumist)	-	-
Teise taseme omavahendites eraldiste arvesse võtmisel kohaldatavad ülempiirid	-	-
Kapitaliinstrumendid, mille suhtes kohaldatakse üleminekukorda	N/A	N/A

TBB panga Grupil puuduvad summad, mille suhtes kohaldatakse enne määrust (EL) nr 575/2013 kehtinud käsitlust või määrusega (EL) nr 575/2013 ettenähtud jääksummad.

Omavahenditesse kuuluvate instrumentide peamiste tunnuste kirjeldus
(Avalikustamine vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1423/2013 artiklile 3)

Emitent	AS TBB pank
Kordumatu tunnus (ISIN)	EE3100008434
Instrumenti suhtes kehtiv õigus	Eesti
<i>Regulatiivne käsitlemine</i>	
Kapitalinõuete määruse eeskirjad üleminekuperioodil	esimese taseme põhiomavahendid
Kapitalinõuete määruse eeskirjad pärast üleminekuperioodi	esimese taseme põhiomavahendid
Võib konsolideerida individuaalselt/ allkonsolideerida/ konsolideerida individuaalselt ja allkonsolideerida	individuaalselt ja allkonsolideeritud
Instrumenti liik	aktsia, instrument täielikult kõlbulik vastavalt määruse (EL) 575/2013 artiklile 26, 28, 29
Regulatiivses kapitalis kajastatud summa	25 500 tuhat eurot, 30.06.2020 seisuga
Instrumenti nimiväärtus	1 euro
Emissioonihind	1 euro
Tagasivõtmise hind	N/A
Arvestusepõhine liigitus	aktsiakapital
Esmase emissiooni kuupäev	30.12.1991
Tähtajatu või tähtajaline	tähtajatu
Esmane lõpptähtaeg	tähtaeg puudub
Järelevalveasutuse eelneva heakskiidu korral tagasivõtmine emitendi algatusel	EI
Valitav tagasivõtmise kuupäev, tingimuslikud tagasivõtmise kuupäevad ja tagasivõtmisel makstav summa	N/A
Hilisemad tagasivõtmise kuupäevad (olemasolu korral)	N/A
<i>Kupongid/ dividendid</i>	
Fikseeritud või ujuv dividend/kupong	N/A
Kupongimäär ja mis tahes seotud indeksid	N/A
Dividendide maksmise piirangu olemasolu	EI
Täielik kaalutusõigus, osaline kaalutusõigus või kohustuslik (ajaliselt)	täielik kaalutusõigus
Täielik kaalutusõigus, osaline kaalutusõigus või kohustuslik (summa seisukohast)	täielik kaalutusõigus
Väljamakse suurendamise või muu tagasiostu ajendi olemasolu	EI
Kumulatiivne või mitte	N/A
Vahetatav või mitte	ei ole vahetatav
Kui vahetatav, vahetamise käiviti(d)	N/A
Kui vahetatav, kas täielikult või osaliselt	N/A
Kui vahetatav, vahetamise määr	N/A
Kui vahetatav, kas kohustuslik või vabatahtlik vahetamine	N/A
Kui vahetatav, täpsustada instrumenti liik, mille vastu vahetatakse	N/A
Kui vahetatav, täpsustada selle instrumenti emitent, mille vastu vahetatakse	N/A
Allahindamise tunnused	EI
Allahindamise korral selle käiviti(d)	N/A
Allahindamise korral, kas osaline või täielik allahindamine	N/A
Allahindamise korral, kas alaline või ajutine allahindamine	N/A
Ajutise allahindamine korral üleshindamise mehhanismi kirjeldus	N/A
Allutatuse positsioon likvideerimisel (täpsustada instrumenti liik, millel on vahetult kõrgem nõudeõiguse järk)	N/A
Nõuetele mittevastavad üleminekutunnused	EI
Nende esinemise korral nimetada need	N/A

Omavahendite kirjete täielik kooskõlastav võrdlemine auditeeritud finantsaruannetega
(Avalikustamine vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1423/2013 artiklile 2)

(tuhandetes eurodes)

	30.06.2020	31.12.2019
Omakapital	25 407	26 413
Sissemakstud aktsiakapital	25 500	25 500
Kasumi arvel moodustatud reservid	1 005	1 005
Jaotamata kasum/kahjum	-1 098	-92
millest: aruandeperioodi aktsepteeritav kasum/kahjum	-1 006	-821
millest: mitteaktsepteeritav osa aastakasumist	-	-
millest: IFRS 9 kohaldamise mõju	-	-
Esimese taseme põhiomavahendid (CET 1)	24 453	25 616
sh esimese taseme põhiomavahendite regulatiivsed korrigeerimised	-954	-797
Esimese taseme omavahendid (TIER 1)	24 453	25 616
Koguomavahendid	24 453	25 616

IFRS 9 kasutuselevõtu mõju omavahenditele

(IFRS 9-FL avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2018/01)

Grupp on otsustanud IFRS 9 eeldatava krediidikahju üleminekukorda vastavalt kapitalinõuete määruse artiklile 473a mitte kohaldada IFRS 9 standardi rakendamisest ja seda alates 01.01.2018. Grupi omavahendid, omavahendite suhtarvud ja finantsvõimenduse määr peegeldavad IFRS 9 eeldatava krediidikahju täielikku mõju.

Kapitalinõuded

Riskiga kaalutud vara ülevaade

(EU OVI, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

	(tuhandetes eurodes)			Miinimum- kapitalinõuded
	Riskiga kaalutud vara			
	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2020
Krediidirisk (v.a vastaspoole krediidirisk), standardmeetod	81 024	80 615	82 150	6 482
Tururisk (välisvaluutarisk), standardmeetod	574	692	575	46
Operatsioonirisk, baasmeetod	10 905	11 120	11 120	872
Kokku	92 503	92 427	93 845	7 400

Krediidiriski üldteave

(EU CRD avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

Krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel kasutab Grupp standardmeetodit. Krediidiriski kapitalinõude arvutamine standardmeetodil võrdub riskiga kaalutud vara riskipositsioonide ja neile vastavate riskikaalude korrutisega. Riskikaal määratakse riskipositsiooni klassi, krediitikvaliteedi astme või mõlema alusel. Krediidiriski standardmeetodi kasutamisel liigitatakse kõik nõuded riskipositsioonide klassidesse ja jagatakse riskipositsioonid riskiga kaalutud vara arvutamiseks krediitikvaliteedi astmesse. Keskpankade ja krediidasutuste krediitikvaliteedi aste määratakse krediitikvaliteedi reitinguagentuuri poolt (Standard and Poor's Ratings Services, Moody's Investors Service) antud välisreitingu alusel pangandusmääruse nõudeid arvestades. Välisreitingu puudumisel ning teiste riskipositsiooni klasside riskikaalude määramiseks kasutab Grupp pangandusmääruse kohaselt kinnitatud riskikaalusid. Lisaks, krediidiriski juhtimise avalikustamisele kuuluv informatsioon on toodud AS TBB panga 2019. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande raamatupidamise aastaaruande lisa 4 „Riskijuhtimine“, osas 4.1 „Krediidirisk“ (lk.46-51).

Varade krediitikvaliteet

(EU CRB-A, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

Varade krediitikvaliteedi kohta avalikustatavas lisateabes kasutatavad mõisted on kooskõlas (EL) nr 575/2013 artiklitega 127 ja 178 ning „Suunistega makseviivituse mõiste kohaldamise kohta määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 alusel“ (EBA/GL/2016/07).

Regulatiivses tähenduses viivisnõuded hõlmavad nii üle 90 päeva makseviivituses olevaid positsioone kui ka tähtjaks tasutud nõudeid, millele kehtib üheaastane katseage kuni

makseviivituses mitteoleva staatuse taastamiseni (vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 680/2014 (muudetud komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 2015/227) V lisa punkti 145 määratlusele).

Tähtajaks tasumata laen on laen, mille graafikujärgne osa- või intressimakse ei ole tähtajaks laekunud. Grupp ei tee erinevusi mõistetel „tähtajaks tasumata“ ja „makseviivitus“ raamatupidamislikus ja regulatiivses tähenduses, nagu on täpsustatud EBA suunistes mõiste „makseviivitus“ kohaldamise kohta.

Nõuete allahindluse üksikasjalik mõiste on toodud AS TBB pank 2019. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande raamatupidamise aastaaruande lisa 2 „Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte“ (lk.24).

Spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste liigina on kasutusel ainult individuaalsed allahindlused vastavalt CRR artiklitele 110, 111.

Grupp on rakendanud komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 680/2014 V lisa määratletud makseraskuste tõttu restruktureeritud nõudeid.

Riskipositsioonide krediidikvaliteet riskipositsiooni klasside kaupa

(EU CRI-A, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

(tuhandetes eurodes)

	30.06.2020				31.12.2019				30.06.2019			
	Makse- viivituses olevad riskipo- sitsioonid	Makse- viivituses mitteolevad riskipo- sitsioonid	Spetsiifi- line krediidi- riskiga korrigeerimine	Neto- väärtused	Makse- viivituses olevad riskipo- sitsioonid	Makse- viivituses mitteolevad riskipo- sitsioonid	Spetsiifi- line krediidi- riskiga korrigeerimine	Neto- väärtused	Makse- viivituses olevad riskipo- sitsioonid	Makse- viivituses mitteolevad riskipo- sitsioonid	Spetsiifi- line krediidi- riskiga korrigeerimine	Neto- väärtused
Keskpank	-	49 037	-	49 037	-	53 793	-	53 793	-	47 928	-	47 928
Valitsus	-	7	-	7	-	12	-	12	-	15	-	15
Krediidiasutused	-	22 970	-	22 970	-	30 583	-	30 583	-	26 244	-	26 244
Äriühingud	-	9 631	248	9 383	-	9 357	192	9 165	-	9 936	220	9 716
millest:VKE	-	7 484	248	7 236	-	8 651	192	8 459	-	9 064	220	8 844
Jaenõuded	-	802	12	790	-	639	11	628	-	731	21	710
Kinnisvaraga tagatud nõuded	-	44 193	96	44 097	-	42 802	54	42 748	-	41 987	86	41 901
millest:VKE	-	37 961	83	37 878	-	33 541	51	33 490	-	36 632	74	36 558
Viivitatud nõuded	3 247	-	1 020	2 227	3 772	-	1 012	2 760	4 417	-	192	4 225
Eriti suure riskiga seotud kirjjed	-	7 719	95	7 624	-	7 623	10	7 613	-	8 318	70	8 248
Omakapitali investeeringud	-	37	-	37	-	37	-	37	-	37	-	37
Muud varad	-	15 120	954	14 166	-	14 479	-	14 479	-	15 702	-	15 702
Standardmeetod kokku	3 247	149 516	2 425	150 338	3 772	159 325	1 279	161 818	4 417	150 898	589	154 726
millest: laenud	3 247	59 646	1 437	61 456	3 772	59 382	1 278	61 876	4 417	58 931	556	62 792
millest: bilansivälised riskipositsioonid	-	6 011	33	5 978	-	5 782	1	5 781	-	6 511	33	6 478

Viivisnõuete kvaliteet geograafiliste piirkondade kaupa

(Vorm 5, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2018/10)

30.06.2020

(tuhandetes eurodes)

	Bilansiline brutoväärtus / nimiväärtus				Varade väärtuse akumuleeritud langus	Eraldised bilansivälistelt kohustustelt ja antud finantsgarantiid	Viivisnõuete krediidiriskist tulenevad õiglase väärtuse akumuleeritud negatiivsed muutused
	millest: viivisnõuded		millest: vara, millele kohaldatakse väärtuse langust				
		millest: makseviivituses					
Bilansilised riskipositsioonid	128 110	6 939	3 232	127 650	-1 437		-
Eesti	102 431	6 939	3 232	101 971	-1 437		-
Muud riigid	25 679	-	-	25 679	-		-
Bilansivälised riskipositsioonid	6 011	-	-			33	
Eesti	5 942	-	-			33	
Muud riigid	69	-	-			-	
Kokku	134 121	6 939	3 232	127 650	-1 437	33	0

31.12.2019

(tuhandetes eurodes)

	Bilansiline brutoväärtus / nimiväärtus				Varade väärtuse akumuleeritud langus	Eraldised bilansivälistelt kohustustelt ja antud finantsgarantiid	Viivisnõuete krediidiriskist tulenevad õiglase väärtuse akumuleeritud negatiivsed muutused
	millest: viivisnõuded		millest: vara, millele kohaldatakse väärtuse langust				
		millest: makseviivituses					
Bilansilised riskipositsioonid	139 316	8 482	3 780	138 855	-1 278		-
Eesti	107 444	8 482	3 780	106 984	-1 278		-
Muud riigid	31 872	-	-	31 871	-		-
Bilansivälised riskipositsioonid	5 781	4	-			1	
Eesti	5 719	4	-			1	
Muud riigid	62	-	-			-	
Kokku	145 097	8 486	3 780	138 855	-1 278	1	0

Laenude ja ettemaksete kvaliteet tegevusalade järgi
(Vorm 6, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2018/10)
30.06.2020

(tuhandetes eurodes)

	Bilansiline brutoväärtus			Varade väärtuse akumuleeritud langus	Viivisnõuete krediidiriskist tulenevad õiglase väärtuse akumuleeritud negatiivsed muutused	
	millest: viivisnõuded		millest: laenud ja ettemaksed, millele kohaldatakse väärtuse langust			
		millest: makseviivituses				
Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	2 490	85	1	2 490	-25	-
Töötlev tööstus	7 722	2 018	2 004	7 722	-730	-
Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine	3 311	331	-	3 311	-9	-
Ehitus	3 579	55	49	3 579	-100	-
Hulgi- ja jaekaubandus	5 988	3 462	1 047	5 988	-295	-
Veondus ja laondus	1 427	242	16	1 427	-36	-
Majutus ja toitlustus	1 051	276	10	1 051	-37	-
Info ja side	1 381	-	-	1 381	-17	-
Kinnisvaraalaane tegevus	5 680	16	-	5 220	-11	-
Kutse-, teadus- ja tehnikalaane tegevus	1 230	55	55	1 230	-57	-
Haldus- ja abitegevused	5 055	38	23	5 055	-40	-
Muud teenused	336	18	-	336	-32	-
Kokku	39 250	6 596	3 205	38 790	-1 389	0

31.12.2019

(tuhandetes eurodes)

	Bilansiline brutoväärtus			Varade väärtuse akumuleeritud langus	Viivisnõuete krediidiriskist tulenevad õiglase väärtuse akumuleeritud negatiivsed muutused	
	millest: viivisnõuded		millest: laenud ja ettemaksed, millele kohaldatakse väärtuse langust			
		millest: makseviivituses				
Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	2 641	515	9	2 641	-24	-
Töötlev tööstus	7 898	2 650	2 602	7 898	-738	-
Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine	3 315	-	-	3 315	-3	-
Ehitus	3 486	49	42	3 486	-60	-
Hulgi- ja jaekaubandus	6 231	3 477	1 019	6 231	-110	-
Veondus ja laondus	1 620	406	16	1 620	-175	-
Majutus ja toitlustus	1 089	290	11	1 089	-28	-
Info ja side	1 457	-	-	1 457	-14	-
Kinnisvaraalane tegevus	6 006	16	-	5 546	-7	-
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	1 251	38	38	1 251	-41	-
Haldus- ja abitegevused	5 060	27	23	5 060	-23	-
Muud teenused	612	203	-	612	-25	-
Kokku	40 666	7 671	3 760	40 206	-1 248	0

Üldiste ja spetsiifiliste krediiriskiga korrigeerimiste varu muutused

(EU CR2-A, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

	(tuhandetes eurodes)					
	30.06.2020		31.12.2019		30.06.2019	
	Akumuleeritud spetsiifiline krediiriskiga korrigeerimine	Akumuleeritud üldine krediiriskiga korrigeerimine	Akumuleeritud spetsiifiline krediiriskiga korrigeerimine	Akumuleeritud üldine krediiriskiga korrigeerimine	Akumuleeritud spetsiifiline krediiriskiga korrigeerimine	Akumuleeritud üldine krediiriskiga korrigeerimine
Algsaldo	1 278*	-	528*	-	528*	-
Perioodi jooksul prognoositud laenukahjumite jaoks tehtud eraldistest tingitud suurenemised	22	-	12	-	14	-
Perioodi jooksul prognoositud laenukahjumite jaoks tehtud eraldiste tühistamisest tingitud vähenemised	-28	-	-77	-	-57	-
Akumuleeritud krediiriskiga korrigeerimiste vastu võetud summadest tingitud vähenemised	162	-	821	-	96	-
Muud korrigeerimised	3	-	-6	-	-25	-
Lõppsaldo	1 437	-	1 278	-	556	-
Sissenõutud summad kasumiaruandes vahetult kajastatud krediiriskiga korrigeerimistelt	-	-	-	-	-	-
Kasumiaruandes vahetult kajastatud spetsiifilised krediiriskiga korrigeerimised	-	-	-	-	-	-

*korrigeeritud seoses oodatava krediikahjumi mudeli rakendamisega IFRS9 jõustumisel alates 01.01.2018.a

Makseviivituses olevate või väärtuse langusega laenude varu muutused

(EU CR2-B, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

	(tuhandetes eurodes)		
	30.06.2020	31.12.2019	30.06.2019
	Makseviivituses olevate riskipositsioonide bilansiline koguväärtus	Makseviivituses olevate riskipositsioonide bilansiline koguväärtus	Makseviivituses olevate riskipositsioonide bilansiline koguväärtus
Algsaldo	8 482	1 357	1 357
Laenud ja võlaväärtpaberid, mis on pärast eelmist aruandeperioodi sattunud makseviivitusse või mille väärtus on langenud	1 454	6 752	3 442
Makseviivituses mitteoleva staatuse taastamine	-295	-	-
Mahakantud summad	-	-2	-2
Muud muutused	-2 702	375	14
Lõppsaldo	6 939	8 482	4 811

Olulised muutused makseviivituses olevates riskipositsioonides on seotud maksejõuetuse mõiste täpsustamisega, mille tagajärjel klassifitseeriti makseraskuste tõttu restruktureeritud nõuded faasi 3 vastavalt IFRS9 standardile. Seisuga 30.06.2019 olid aga makseraskuste tõttu restruktureeritud nõuded klassifitseeritud faasis 2.

Krediidiriski maandamine

(EU CRC, CR3, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

Krediidiriski maandamise meetmetena kasutab Grupp aktsepteeritud tagatisena TBB pangas hoiustatud raha vastavalt kapitalinõuete määruse artiklile 197.

Tagamata riskipositsioonid on positsioonid, mille suhtes Grupp ei kasuta krediidiriski maandamise meetmeid vastavalt kapitalinõuete määruse III osa II jaotise 4. peatükile.

	30.06.2020		31.12.2019		30.06.2019	
	Tagamata riskipositsioonid – bilansiline väärtus	Finantstagatisega tagatud riskipositsioonid	Tagamata riskipositsioonid – bilansiline väärtus	Finantstagatisega tagatud riskipositsioonid	Tagamata riskipositsioonid – bilansiline väärtus	Finantstagatisega tagatud riskipositsioonid
Laenud	58 218*	284	58 095*	648	59 652*	816
Kõik riskipositsioonid	58 218	284	58 095	648	59 652	816
sh makseviivituses	2 227	0	2 760	0	4 215	10

*s.h.tagatud aktsepteeritud kinnisvara tagatisena (CRR artikkel 208)

Standardmeetod – krediidiriski positsioon ja krediidiriski maandamise mõju
(EU CR4, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)
30.06.2020

(tuhandetes eurodes)

Riskiga kaalutud vara krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski puhul	Riskipositsioonid enne tehingute ümberhindlus- teguri ja krediidiriski maandamise kohaldamist		Riskipositsioonid pärast tehingute ümberhindlus- teguri ja krediidiriski maandamise kohaldamist		Riskiga kaalutud vara ning keskmine riskikaal	
	Bilansiline väärtus	Bilansi- väline väärtus	Bilansiline väärtus	Bilansi- väline väärtus	Riskiga kaalutud vara	Kesk- mine riskikaal
Keskpank	49 037	-	49 037	-	-	0%
Valitsus	7	-	7	-	1	14%
Krediidiasutused	22 970	-	23 005	124	4 594	20%
Äriühingud	8 549	834	8 548	216	8 321	95%
millest:VKE	6 402	834	6 401	216	6 174	93%
Jaenõuded	391	399	382	160	406	75%
Kinnisvaraga tagatud nõuded	42 091	2 006	42 067	915	39 521	92%
millest:VKE	35 908	1 970	35 904	898	36 802	100%
Viivitatud nõuded	2 227	-	2 227	-	3 341	150%
Eriti suure riskiga seotud kirjed	4 852	2 772	4 884	1 370	9 381	150%
Omakapitali investeeringud	37	-	37	-	37	100%
Muud varad	14 166	-	14 166	-	15 422	109%
Kokku	144 327	6 011	144 360	2 785	81 024	55%

31.12.2019

(tuhandetes eurodes)

Riskiga kaalutud vara krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski puhul	Riskipositsioonid enne tehingute ümberhindlus- teguri ja krediidiriski maandamise kohaldamist		Riskipositsioonid pärast tehingute ümberhindlus- teguri ja krediidiriski maandamise kohaldamist		Riskiga kaalutud vara ning keskmine riskikaal	
	Bilansiline väärtus	Bilansi- väline väärtus	Bilansiline väärtus	Bilansi- väline väärtus	Riskiga kaalutud vara	Kesk- mine riskikaal
Keskpank	53 793	-	53 793	-	-	0%
Valitsus	12	-	12	-	2	20%
Krediidiasutused	30 583	-	30 666	282	6 116	20%
Äriühingud	7 672	1 493	7 618	461	7 638	95%
millest:VKE	6 966	1 493	6 912	461	6 932	94%
Jaenõuded	397	231	372	76	336	75%
Kinnisvaraga tagatud nõuded	41 628	1 120	41 625	421	38 835	92%
millest:VKE	32 411	1 079	32 408	403	32 811	100%
Viivitatud nõuded	2 760	-	2 760	-	4 140	150%
Eriti suure riskiga seotud kirjed	4 676	2 937	4 677	1 468	9 218	150%
Omakapitali investeeringud	37	-	37	-	37	100%
Muud varad	14 479	-	14 479	-	15 828	109%
Kokku	156 037	5 781	156 039	2 708	82 150	52%

30.06.2019

(tuhandetes eurodes)

Riskiga kaalutud vara krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski puhul	Riskipositsioonid enne tehingute ümberhindlus- teguri ja krediidiriski maandamise kohaldamist		Riskipositsioonid pärast tehingute ümberhindlus- teguri ja krediidiriski maandamise kohaldamist		Riskiga kaalutud vara ning keskmine riskikaal	
	Bilansiline väärtus	Bilansi- väline väärtus	Bilansiline väärtus	Bilansi- väline väärtus	Riskiga kaalutud vara	Kesk- mine riskikaal
Keskpank	47 928	-	47 928	-	-	0%
Valitsus	15	-	15	-	3	20%
Krediidiasutused	26 244	-	26 433	313	5 249	20%
Äriühingud	8 473	1 243	8 356	307	8 234	95%
millest:VKE	7 601	1 243	7 485	307	7 362	94%
Jaenõuded	399	311	340	92	324	75%
Kinnisvaraga tagatud nõuded	40 552	1 349	40 548	581	37 874	92%
millest:VKE	36 558	-	35 815	-	35 815	100%
Viivitatud nõuded	4 225	-	4 215	-	6 322	150%
Eriti suure riskiga seotud kirjed	4 673	3 575	4 673	1 788	9 691	150%
Omakapitali investeeringud	37	-	37	-	37	100%
Muud varad	15 702	-	15 702	-	16 678	106%
Kokku	148 248	6 478	148 247	3 081	84 412	56%

Standardmeetod

(EU CR5, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

30.06.2020		(tuhandetes eurodes)						
	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	Kokku
Keskpank	49 037	-	-	-	-	-	-	49 037
Valitsus	-	7	-	-	-	-	-	7
Krediitiasutused	159	22 970	-	-	-	-	-	23 129
Äriühingud	-	554	-	-	-	8 210	-	8 764
millest: VKE	-	554	-	-	-	6 063	-	6 617
Jaenõuded	-	-	-	-	542	-	-	542
Kinnisvaraga tagatud nõuded	-	-	5 324	-	-	37 658	-	42 982
millest: VKE	-	-	-	-	-	36 802	-	36 802
Viivitatud nõuded	-	-	-	-	-	-	2 227	2 227
Eriti suure riskiga seotud kirjed	-	-	-	-	-	-	6 254	6 254
Omakapitali investeeringud	-	-	-	-	-	37	-	37
Muud varad	1 724	85	-	-	-	6 263	6 094	14 166
Standardmeetod kokku	50 920	23 616	5 324	-	542	52 168	14 575	147 145

31.12.2019		(tuhandetes eurodes)						
	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	Kokku
Keskpank	53 793	-	-	-	-	-	-	53 793
Valitsus	-	12	-	-	-	-	-	12
Krediitiasutused	366	30 582	-	-	-	-	-	30 948
Äriühingud	-	551	-	-	-	7 528	-	8 079
millest: VKE	-	551	-	-	-	6 822	-	7 373
Jaenõuded	-	-	-	-	448	-	-	448
Kinnisvaraga tagatud nõuded	-	-	4 940	-	-	37 106	-	42 046
millest: VKE	-	-	-	-	-	32 811	-	32 811
Viivitatud nõuded	-	-	-	-	-	-	2 760	2 760
Eriti suure riskiga seotud kirjed	-	-	-	-	-	-	6 145	6 145
Omakapitali investeeringud	-	-	-	-	-	37	-	37
Muud varad	1 697	3	-	-	-	6 686	6 093	14 479
Standardmeetod kokku	55 856	31 148	4 940	0	448	51 357	14 998	158 747

30.06.2019		(tuhandetes eurodes)						
	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	Kokku
Keskpank	47 928	-	-	-	-	-	-	47 928
Valitsus	-	15	-	-	-	-	-	15
Krediitiasutused	502	26 244	-	-	-	-	-	26 746
Äriühingud	-	536	-	-	-	8 127	-	8 663
millest: VKE	-	536	-	-	-	7 255	-	7 791
Jaenõuded	-	-	-	-	432	-	-	432
Kinnisvaraga tagatud nõuded	-	-	5 007	-	-	36 122	-	41 129
millest: VKE	-	-	-	-	-	35 815	-	35 815
Viivitatud nõuded	-	-	-	-	-	-	4 215	4 215
Eriti suure riskiga seotud kirjed	-	-	-	-	-	-	6 461	6 461
Omakapitali investeeringud	-	-	-	-	-	37	-	37
Muud varad	1 985	89	-	-	-	7 565	6 063	15 702
Standardmeetod kokku	50 415	26 884	5 007	-	432	51 851	16 739	151 328

Tururisk standardmeetodi kohaselt

Tururiski omavahendite nõuded standardmeetodi kohaselt

(EU MR1, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

Kohesed tooted	30.06.2020		31.12.2019		30.06.2019	
	Riskiga kaalutud vara	Kapitali-nõuded	Riskiga kaalutud vara	Kapitali-nõuded	Riskiga kaalutud vara	Kapitali-nõuded
3 Valuutarisk	574	46	575	46	568	45
9 Kokku	574	46	575	46	568	45

Finantsvõimenduse määr

(Avalikustamine vastavalt komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 2016/200)

Pangandusmäärusega nähakse krediitiasutustele ette nõue arvutada finantsvõimenduse määr. Finantsvõimenduse määr võrdub esimese taseme omavahendite ja riskipositsiooni näitaja jagatisega ning väljendatakse protsendina. Finantsvõimenduse määra eesmärk on katta ülemäärase finantsvõimenduse risk (risk, mis tuleneb krediitiasutuse liiga kiirest kohustuste kasvust) ja toimida kaitsemeetmena riskitundlikele omavahendite nõuetele. Vaatamata sellele, et finantsvõimenduse määr ei ole õigusaktiga kehtestatud, jõudis 2014. aasta jaanuaris Baseli komitee lõpliku otsuseni, kuidas finantsvõimenduse määra tuleks arvutada ning nägi ette soovitusliku sihttaseme (s.o 3% esimese taseme omavahenditest).

Finantsvõimenduse määra arvutamine*

	(tuhandetes eurodes)	
	30.06.2020	31.12.2019
Bilansilised kirjed	145 314	156 833
(Esimese taseme omavahenditest maha arvatud varasummad)	-954	-797
Bilansilised riskipositsioonid	144 360	156 036
Bilansiväliste riskipositsioonide tinglik brutosumma	6 011	5 782
(Korrigeerimine seoses krediitipõhisteks summadeks ümberarvestamisega)	-3 226	-3 073
Muud bilansivälised riskipositsioonid	2 785	2 709
Esimese taseme omavahendid	24 453	25 616
Finantsvõimenduse määra koguriskipositsiooni näitaja	147 145	158 745
Finantsvõimenduse määr (kasutades esimese taseme omavahendite täielikult rakendatud määratlust)	16.62%	16.14%

*Peale pangandusmääruse 575/2013 (CRR) muudatuse jõustumist 18.01.2015 arvutakse finantsvõimenduse määra kvartali lõpu seisuga.

Finantsvõimenduse määra bilansilised riskipositsioonid

	(tuhandetes eurodes)	
	30.06.2020	31.12.2019
Bilansilised riskipositsioonid kokku	144 360	156 037
Nõuded keskpanga vastu	49 044	53 804
Nõuded krediidasutuste vastu	23 005	30 666
Kinnisvaraga tagatud riskipositsioonid	42 067	41 624
Jaenõuded	382	372
Nõuded äriühingute vastu	13 432	12 295
Makseviivituses olevad riskipositsioonid	2 227	2 760
Muud riskipositsioonid	14 203	14 516

Ülemäärase finantsvõimenduse riski juhtimiseks jälgib Panga juhatus alates 19.11.2019 koos Riskide ja kapitali juhtimise komiteega (enne seda koos Aktivate-passivate juhtimise komiteega) finantsvõimenduse suhtarvu, analüüsides ja prognoosides bilansistruktuuri muutusi ja kapitali piisavust.